

nabywają dukaty i zachowują na pamiątkę.

Pierwszym dukatem lokalnym nowego typu, a więc o charakterze przede wszystkim promocyjnym, był dukat wyemitowany latem 2006, przez gminę Jastarnia o nazwie merk i nominale 3 merki. Kurs wymiany 3 merków wynosił 3 złote.

Merki to prastare symboliczne znaki Kaszubów, rybaków, z czasów gdy sztuka pisania i czytania nie była rozpowszechniona i oznaczali nimi przynależne do siebie przedmioty. Merk był znakiem dziedzicznym, a w życiu publicznym zastępował także podpis. Emisja gminy Jastarnia przypominała ten prastary zwyczaj i jednocześnie upamiętniła 75-lecie Jastarni, znanego kurortu na Połwyspie Helskim. Merki zostały wyemitowane w nakładzie 20 000 sztuk, a projektantem był znakomity plastyk Robert Kotowicz. Akcja emisji merków w Jastarni okazała się ogromnym sukcesem i władze miasta powtórzyły akcję w kolejnych latach.

Dukat lokalny niesie ze sobą dużo informacji w opisach i wizerunkach zamieszczonych na awersach i rewersach, co w idealny sposób służy trwałej promocji walorów miasta czy gminy. Dukat lokalny, docierając do dużej liczby odbiorców ze względu na wielotysięczne nakłady, staje się wyjątkowo skuteczną reklamą dla lokalnej społeczności. Mennica Polska SA otrzymuje bardzo pochlebne opinie o akcjach emisji dukata lokalnego ze strony władz lokalnych, mieszkańców i turystów. Jest poszukiwanym narzędziem promocyjnym, o które zabiega wiele miast w całej Polsce. Dukat lokalny rozpoczął także nowe życie, gdy stał się interesującym numizmatem poszukiwanym przez kolekcjonerów. Wielu numizmatyków może poszczycić się zbiorami dukatów lokalnych, które zostały wybite w Mennicy Polskiej SA ([www.dukatlokalny.pl](http://www.dukatlokalny.pl)).

Na tym tle warto zauważyć, że monetę wynaleziono prawie równocześnie w VII w p.n.e. w kręgu cywilizacji greckiej: w Lidii, położonej na zachodnich wybrzeżach Azji Mniejszej (dziś Turcja) oraz w Argolidzie (Peloponez) państwie Fejdona, do którego należała też bogata w pokłady srebra wyspa Egina ([historia\\_pieniadza.fm.interia.pl](http://historia_pieniadza.fm.interia.pl)).

Lidyjskie monety z VII i VI wieku p.n.e. są wykonane z elektronu, po jednej stronie widać na nich wizerunki byka i lwa, a po drugiej kwadratowe wgłębienie spowodowane niedoskonałą techniką bicia. Zupełnie niezależnie historia pieniądza toczyła się w Indiach i Chinach. Mieszkańcy Indii, kilka wieków p.n.e. używali monet w postaci cienkich

prostokątnych blaszek srebrnych. Natomiast w Chinach drobne monety miedziane znano podobno już na początku pierwszego tysiąclecia przed naszą erą. Wczesne chińskie monety odlewano w kształcie narzędzi np. motyk. W roku 221 p.n.e. cesarz Szy-Huang-di wprowadził monety okrągłe z kwadratowym otworem pośrodku. Według zbliżonego wzoru bito w Chinach monety do 1912 roku.

Wróćmy jednak do naszej monety – dukata 4 staszice. Kurs wymiany 4 stasziców to 4 złote. Będą one wykonane z mosiądzu. Wielkość emisji to 30 000 szt. Nasze 4 staszice będą ważyły bardzo niewiele wobec najcięższych na świecie kamiennych pieniędzy osiągających średnicę 3,5m i ważących kilka ton, które stanowią największą atrakcję turystyczną maleńkiej wyspy Yap (ok. 100 km<sup>2</sup>) położonej na zachodnim

Pacyfiku. O fakcie tym w ciekawym artykule na łamach numeru specjalnego Wiedzy i Życia – napisała kustosz Muzeum Azji i Pacyfiku – Monika Strzechowska. Wartość kamiennych rai zależała głównie od średnicy kręgu. Brano pod uwagę także jakość materiału i doskonałość kształtu. Najmniejsza moneta zapewniała miesięczne wyżywienie dla całej rodziny, metrowy krąg jeszcze na przełomie XIX i XX wieku wart był wiele wiosek i plantacji. Naszym 4 staszicom to nie grozi, ale jaką wartość osiągną wśród kolekcjonerów naprawdę nie wiemy. Pozostaje mieć nadzieję, że emisja zakończy się sukcesem co pozwoli nam na emisję kolejnej monety – dukata 7 stasziców, planowanej na maj 2009.

✉ Jerzy Kicki

Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego 90-lecia AGH



## Program ramowy uroczystości 90-lecia AGH

### 28 maja 2009 – czwartek

8.30–18.00	sesje Wydziałowe
9.00–13.00	Konferencja Laureatów Sesji Studenckich Kół Naukowych AGH
10.00–11.00	Otwarcie wystawy „Oni studiowali w AGH” – Biblioteka Główna „Diamenty AGH” – otwarcie wystawy
19.00	spotkania towarzyskie na wydziałach

### 29 maja 2009 – piątek

8.30–12.00	zakończenie sesji wydziałowych
14.00–17.00	uroczyste posiedzenie Senatu AGH w holu pawilonu A-0 połączone z wykładami
17.30–22.00	koncert na placu Wolnica – „Klimaty Krakowa – Klimaty Kazimierza”, Grzegorz Turnau, Max Klezmer Band, Balet Form Nowoczesnych AGH, Zespół Pieśni i Tańca AGH „Krakus”

### 30 maja 2009 – sobota

10.00	otwarcie galerii rzeźby na terenach AGH
11.00	otwarcie ekspozycji „AGH Lokomotywą Postępu”
19.00	„Wiesław Ochman i jego goście” – koncert z udziałem Filharmonii Śląskiej połączone z wystawą malarstwa artysty